

B-140

Green Deal: Groene Gevangenis Veenhuizen: naar een gevangenis voorzien van duurzame energie uit de regio

Partijen:

- De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, de heer drs. M.J.M. Verhagen, de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, de heer J. J. Atsma, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw mr.drs. J.W.E. Spies en de Minister van Veiligheid en Justitie, de heer mr. I.W. Opstelten, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;
- Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe, handelend in hun hoedanigheid als bestuursorgaan, te dezen vertegenwoordigd door mevrouw T. Klip-Martin, gedeputeerde Milieu, Water, Bodem en Cultuur van de provincie Drenthe, hierna te noemen: de provincie Drenthe,
- Stichting Drentse Energie Organisatie, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer G. Hoek, directeur, hierna te noemen: Drentse Energie Organisatie;
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld, handelend in zijn hoedanigheid als bestuursorgaan, te dezen vertegenwoordigd door de heer O. Huisman, wethouder Milieu, natuur en landschap van de gemeente Noordenveld, hierna te noemen: de gemeente Noordenveld;

Hierna samen te noemen: Partijen;

Algemene overwegingen:

1. Het kabinet beoogt een algemene Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.
2. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van de Nederlandse economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
3. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming.
4. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
5. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een concrete Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen Green Deal Groene Gevangenis Veenhuizen:

1. Het Rijk streeft naar een CO₂-neutraal energieverbruik en een duurzamere energievoorziening in het algemeen en zal hiertoe onder meer het energieverbruik van rijksgebouwen met 25% reduceren in 2020. Penitentiaire inrichtingen waaronder die in Veenhuizen kennen een hoog energieverbruik. Een overgang van (een deel van) de penitentiaire inrichting (PI) Veenhuizen levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van het Rijk en kan tevens als voorbeeld dien voor vergelijkbare locaties van het Rijk.
2. In de directe omgeving van Veenhuizen is veel biomassa beschikbaar uit het beheer van natuur en landschap. Door deze lokale biomassa in te zetten voor energie voor (een deel van) de gevangenis krijgt het een duurzame bestemming en wordt tegelijk een bijdrage geleverd aan het beheer van natuur en landschap in de omgeving van Veenhuizen. Op langere termijn zal mogelijk zelfs een deel van het beheer gefinancierd kunnen worden uit opbrengsten van biomassa.
3. De provincie Drenthe, de gemeente Noordenveld en de Rijksoverheid zetten in op de ontwikkeling van nieuwe economische dragers in het gebied rondom Veenhuizen. Nieuwe energieconcepten kunnen een impuls geven aan de lokale economie in Veenhuizen en de directe omgeving. Tevens levert het nieuwe energieconcept een bijdrage aan de duurzame instandhouding en ontwikkeling van het Rijksmonumentale complex Veenhuizen, dat ook op de tentative list voor Unesco Werelderfgoed staat. Het project past in de gebieds- en ontwikkelingsgerichte benadering van erfgoed zoals wordt nagestreefd in de Visie Erfgoed en Ruimte van het Ministerie van OCW.
4. De Drentse Energie Organisatie zet in op een versnelling van de energietransitie binnen de Provincie Drenthe. De realisatie van het project in Veenhuizen levert hier een substantiële bijdrage aan.
5. Met de inzet van biomassa uit beheer van natuur en landschap voor energie wordt een eerste stap gezet naar een meer bio-based economy. Wanneer de keten eenmaal werkt zullen ook andere hoogwaardigere toepassingen in beeld komen. Daarnaast zullen mogelijkheden om biomassa uit het beheer van natuur en landschap te verwaarden beter benut worden.

komen het volgende overeen:

1. Green Deal initiatief

Uit eerste verkenningen is gebleken dat bij de Partijen veel draagvlak is voor het opzetten van een regionale biomassa keten om (een deel van) de PI Veenhuizen van duurzame energie te voorzien. Ook bij marktpartijen en maatschappelijke organisaties als Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer is veel interesse om te participeren en mogelijk te investeren. Dit is nogmaals bekrachtigd in een 'Schetsschuit' bijeenkomst op 22 mei 2012 (zie bijlage). Bovendien toont een eerste haalbaarheidsonderzoek aan dat de verwarming van het complex Norgerhaven met houtsnippers uit de omgeving mogelijk lijkt. Als een volgende stap is de opstelling van een businesscase geïdentificeerd waarin de hele keten wordt betrokken. Bovendien zal een marktvraag geformuleerd moeten worden waarbij expertise vanuit de markt onontbeerlijk is. Op basis van deze businesscase kan vervolgens de afweging worden gemaakt in hoeverre een duurzame regionale energievoorziening voor de bij deze Green Deal betrokken overheden en de Drentse Energie Organisatie interessant is en welke bijdrage ze bereid zijn te leveren alsmede hoe de Rijksoverheid een dergelijk initiatief kan steunen. De Provincie Drenthe is bereid in samenwerking met de Drentse Energie Organisatie het traject om te komen tot een businesscase samen met marktpartijen in gang te zetten maar kan daarbij niet zonder medewerking van de Rijksoverheid en de gemeente Noordenveld.

Artikel 1.1 Inzet en acties provincie Drenthe

1. De Provincie Drenthe voert het procesmanagement voor de opstelling van de hierboven genoemde businesscase voor de verwarming van het complex Norgerhaven met houtsnippers uit de omgeving.
2. De Provincie Drenthe benadert de benodigde bedrijven en overheden voor de opstelling van de businesscase.
3. De Provincie Drenthe zorgt dat de hele keten wordt meegenomen in de businesscase.
4. De Provincie Drenthe stelt de opgedane kennis en ervaring algemeen beschikbaar.

Artikel 1.2 Inzet en acties Drentse Energie Organisatie

1. De Drentse Energie Organisatie ondersteunt en adviseert de Provincie Drenthe bij de uitwerking van de financiële, en juridische aspecten van de businesscase;
2. De Drentse Energie Organisatie stelt haar uitgebreide netwerk, bestaande uit organisaties die zich bezighouden met de ontwikkeling, realisatie, exploitatie en financiering van vergelijkbare duurzame energieprojecten, open voor de realisatie van het project;
3. De Drentse Energie Organisatie brengt opgedane ervaringen en kennis uit andere duurzame energieprojecten in binnen het project.

Artikel 1.3 Inzet en acties gemeente Noordenveld

1. De gemeente Noordenveld levert de benodigde informatie over de vereiste vergunningen en planologie.
2. De gemeente Noordenveld zorgt voor een breed draagvlak binnen de gemeentelijke organisatie voor het initiatief.
3. De gemeente Noordenveld levert gegevens over eigen biomassa.

Artikel 1.4 Inzet en acties Rijksoverheid

1. De Rijksoverheid zal via de organisaties Rijksgebouwendienst, Dienst Justitiële Inrichtingen (PI Veenhuizen) en Dienst Landelijk Gebied en binnen de wettelijke kaders actief gegevens, informatie en input leveren aan de provincie Drenthe voor de op te stellen businesscase.
2. De Rijksoverheid stelt kennis en kunde beschikbaar over aanbestedingsregels voor zover relevant voor de businesscase.
3. De Rijksoverheid benut haar relaties met beheerders van natuur en landschap voor het creëren van draagvlak bij de beheerders voor een bijdrage aan de energievoorziening van de PI Veenhuizen.
4. De Rijksoverheid zal zich inspannen om mogelijke belemmeringen voor het realiseren van een duurzame energievoorziening voor de PI Veenhuizen in wet- en regelgeving weg te nemen.

2. Slotbepalingen

Artikel 2.1

De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het Unierecht worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, staatssteun en technisch normen en voorschriften.

Artikel 2.2

1. Elke Partij kan de andere Partij (Partijen) schriftelijk verzoeken de Green Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen [pm termijn] nadat een partij de wens daartoe aan de andere Partij (Partijen) schriftelijk heeft medegedeeld.
3. De wijziging en de verklaring (verklaringen) tot instemming wordt (worden) in afschrift als bijlage aan de Green Deal gehecht.
4. De wijziging wordt openbaar gemaakt op [pm].

Artikel 2.3

Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Artikel 2.4

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en loopt tot en met 2013. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen.

Artikel 2.5

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te 's-Gravenhage op

**Minister van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie**

.....
drs. M.J.M. Verhagen

Directeur Drentse Energie Organisatie

.....
De heer G. Hoek

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

.....
J.J. Atsma

Wethouder Gemeente Noordenveld

.....
De heer O. Huisman

**Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

.....
J.W.E. Spies

Minister van Veiligheid en Justitie,

.....
I.W. Opstelten

Gedeputeerde Provincie Drenthe

.....
Mevrouw T. Klip-Martin